

ΌδιόοPñéiç ôçò ÅëëçíéêPò Æëpóóáò óôï FreeBSD

Íéêüëáïò Êüêêáëçò

nickkokkalis@yahoo.co.uk

\$FreeBSD:

release/8.4.0/el_GR.ISO8859-7/articles/greek-language-support/article.xml 39632
2012-10-01 11:56:00Z gabor \$

ΔιάοιάóêêÜ Äéêáépíáóá © 2006, 2007, 2008 Íéêüëáïò Êüêêáëçò

\$FreeBSD:

release/8.4.0/el_GR.ISO8859-7/articles/greek-language-support/article.xml 39632
2012-10-01 11:56:00Z gabor \$

Ôï FreeBSD áβíáé Ýíá éáοί÷ òñùìÝíí àìðíñéêü óýíáíëí òíò FreeBSD Foundation.
ÐíëëÝò áðü óéò ëÝíáéò Þ òñÜóáéò íé ïðíßàð ÷ ñçóëíðíëíýíóáé áðü òíò éáóáóéáðáóóÝò Þ òíò
ðüëçòÝò òíò áéá íá äéáêñßíðíí òá ðñíüüíðá òíò éàùñíýíóáé àìðíñéêÜ óýíáíëá. ¼ðíò áðóÝò
àìðáíβæííóáé óá áðòü òí éáβíáíí éáé áéá üóáð áðü áðóÝò àíüñβæáé ç ìÜäá ÁíÜðððíçò òíò FreeBSD üóé
áβíáé ðééáíüí íá áβíáé àìðíñéêÜ óýíáíëá, éá äáβðá Ýíá áðü òá óýíáíëá: “TM” Þ “®”.

Áðòü òí éáβíáíí áβíáé ïäçáßàð áéá óéò ñðëíβóáéð ðíò ÷ ñáëÜæííðáé, þóðá íá ïðíñíýíá íá äéááÜóíòíá éáé íá
ànÜðíòíá ÄëëçíéêÜ óòí FreeBSD, ðüóí óá éáðÜóóáóç êííóüéáð üóí éáé ÷ ñçóëíðíëíýíðáð òí àñáóéêü
ðáñéáÜëëí **Xorg**.

1 ÄéóáãüãÞ

Ç ñýëíóç ôçò ððíóðPñéíçð ðíò FreeBSD áéá ôçí ÄëëçíéêP æëpóóá áβíáé àñéáðÜ áýëíç, óá ëÜëá áðβðááí. Ìá
ó÷ áðéêÜ ëβáàð ñðëíβóáéð, ïðíñáß íá àñÜðáé éáé íá äéááÜóáé éáíáßð óóóðÜ ÄëëçíéêÜ ìá ôçí áðβóçíç èüäéëíðíβçòç
ISO/IEC 8859-7, ðüóí óá éáðÜóóáóç êííóüéáð üóí éáé ìÝóá áðü òí àñáóéêü ðáñéáÜëëí **Xorg**. Áí éáé íé ñðëíβóáéð
ðíò áóíñíýí áðíëéáóóéêÜ óòí FreeBSD áβíáé áðóÝò ôçò êííóüéáð, ààþ éá áíáðáñëíýí éáé áðóÝò ðíò áóíñíýí éáé óá
Xorg áëëÜ éáé óéð áðëíÝñíòð áðáñííáÝð.

Áóíý äéááÜóáðá áðòü òí Üñëñí éá ìÝñáðá:

- Ðíò éá àñáβðá ÄëëçíéêÝð àñáíáðíóáénÝð, ðüóí áéá ôçí êííóüéá òíò FreeBSD üóí éáé áéá **Xorg**.
- Ððð íá ïñβóáðá íéá áíðéóðíé÷-βá ðëçéðñíëíáßíð (“keymap”) óá éáðÜóóáóç êííóüéáð, ç ïðíá íá áðéðñÝðáé ôçí
áéóáãüãÞ ÄëëçíéêÝ éáëíÝíò, ìá ôçí èüäéëíðíβçòç ISO/IEC 8859-7.

Ἀοὸ Ὑδὲ ἰε ἀίοιε Ὑδὲ εἰα ὠιηόποιοι ἀεῖαβίς ος οόεαιβ ος ἱΎά ἀηαιῖαόιοῖαεῖῤ ἑῖοῖεαό, εἰε ος ἱΎά ἀίόεοοίε÷βά
 ðεçêñiēiāBiō.

2.3 ÑõèìΒóǎéò ãéá ôĩ êÝëõöïò ÷ñΠóôç

[illegible]

Ἰε ὁπρεάεινέοι Ὑψιὰ ὁπρεβόαόε locale ὁθιόδοϋβῆιῶι ἱυῖρ ὁϋ ἁεόααυᾶβ εἁε ἀρῦαῖουϋ εἁεῖ Ὑψιρ ὁᾶ Ἀᾶεέεῦ, ῥιυᾶ ὁπῤῥᾶε ῖᾶ ἁεῦᾶῦᾶῖῥᾶ ὁεῶ ὁπρεβόαόε ἀῶῦ Ὑῶ ἁεᾶ ῖᾶ ἰῥῖᾶᾶ ὁῖ εῤῥεῶῖῥ ῖᾶ ῖᾶ ἁῖρεῤῥᾶε ῡᾶῶῦ ῖᾶ ὁϋ Ἀεεεῖεῖβ ἁεῖῡᾶ.

2.3.1 ÑõèìΒóǎéò ãéá ôĩ êÝëöïì sh(1)

Αί οι έΥέοοιò ðĩò ÷ñçóειñðείγιά αβίác ðĩ sh(1), ðñÝðác ίά ÆÛειòιá óοιí άñ÷άβι .profile ðĩò ειαάñέαοιγύ ιáo óεó
 άίðò ñòεìβóάέó:

```
export LANG="el_GR.ISO8859-7"
export LC_CTYPE="el_GR.ISO8859-7"
export LC_COLLATE="el_GR.ISO8859-7"
unset LC_ALL LC_MESSAGES LC_MONETARY LC_NUMERIC LC_TIME
```

2.3.2 ÑõèìΒóáéò ãéá ôĩ êÝëõöïò csh(1)

Άί οί εΰεοοιό διό ÷ ñçóειñðίείγíα άβίάε οί csh(1), ðñÝðάέ íá áÜειοíá óóí áñ÷áßí . cshrc όίό είάάήάόίγ ίάό όέό
 άίðό ñόέβιόάέδ:

```
setenv LANG "C"
setenv LC_CTYPE "el_GR.ISO8859-7"
setenv LC_COLLATE "el_GR.ISO8859-7"
unsetenv LC_ALL LC_MESSAGES LC_MONETARY LC_NUMERIC LC_TIME
```

2.3.3 Ññèìßóåéò ãéá ôï êÝëõïïò bash

Άι οἱ ἐΰεοιοι διὸ ÷ ἡζόμενθ' ἐν ἡμέρᾳ ἀβίαι· οἱ **bash**, ὁ ἦ ὅς ἐστιν ἡ ἀΰλη τοῦ ὁδοῦ ἀν ÷ ἀβί .bashrc οἷο ἐπ' ἀνέμοις ἰαὸ οὐδὲ
 ἀπὸ πῶς ἐβόῳ·

```
export LANG="el_GR.ISO8859-7"
export LC_CTYPE="el_GR.ISO8859-7"
export LC_COLLATE="el_GR.ISO8859-7"
unset LC_ALL LC_MESSAGES LC_MONETARY LC_NUMERIC LC_TIME
```

Άδβοçò, áéäéëÛ äéá ôï **bash**, ðñÝðäé íá âÛëïøìä éäé ôéò ãìðò ññèìßóáéò óôï áñ÷åßì .inputrc ôïð ëïäãñéáóïìý íàò:

```
set convert-meta Off
set input-meta On
set output-meta On
```

3 Nõèìßóáèò ãéá ÅëëçíéêÛ óôi ãñáóéeêü ðañéâÛëëíí Xorg

Όα δει οδιςεεοιΥία ανάοεευ δανέαÜεειι ανάαοβαδ οα FreeBSD ααοβαειοαε οοις δεαδουηια **Xorg**. Ιε ηεειβοαεδ αεα οδιοοΠηις Αεεεςεηρι οα Xorg αβιαε αιοαεηδ βαεαδ ια αδωΥδ διω ÷ηςοειηδιεαβ οι δανέαÜεειι Xorg εαε οα Üεεα UNIX οοοοΠιαοα (δ.÷. οα GNU/Linux).

Άν÷έεÛ, δñÝδαέ íá ññεíβαόα όι δññεάÛεεñí Xorg Ýόόé πόόα íá íαέεíÛ όύόόÛ—άεùíç έάέ ÷ ùñβό ΆέεçέέεÛ. Άέά
 δεçñíοíñβαό ό÷:άόέεÛ íà όέό δñπόάό άόόÝό ññεíβαόέδ, äáβόä όí áíόβόίόé÷í έäöÛέάέí όόí Άä÷:άέñβäέí όíö
 FreeBSD (http://www.FreeBSD.org/doc/el_GR.ISO8859-7/books/handbook/x11.html).

Ἀοιγῖ ἐὰδαοῦ Ὡπὰοῖ ἰὰ πὼεῖ Ὡαῖοῖ ὁὰ δῶῤῥοῖ ἄεῖ ἰὰ ἰᾷεῖῤῥ ὁῖ ἁπᾷῶεῖῤ ὁᾷῖῖῤ Ὡεῖῖῤ Xorg, ὁπῤῥῖῖ ἰὰ ὁῖ ὁῖῖῖῖῖῖ Ὡαῖοῖ ὁεῖῖ ὁᾷῖῖῖῖ Ὡῖῖῖῖ Ὡῖ ὁῖῖ ἁῖῖ ÷ ἁῖῖ /etc/x11/xorg.conf:

```
Section "InputDevice"
    Identifier "Keyboard1"
    Driver "kbd"
    Option "XkbRules" "xorg"
    Option "XkbModel" "pc105"
    Option "XkbLayout" "us,el"
    Option "XkbOptions" "grp:alt_shift_toggle"
EndSection
```

Áí óðī āñ÷āßī /etc/X11/xorg.conf òðŬñ÷ǎé Paç Ýía ôÝôīēī òīPiá, ìðīñāßôā íá òñīðīðīēPóáôā ôī òðŬñ÷īī òīPiá.
 ×ñçóéīīðīēPóáôā ôīī ÷āñǎéòPñá “#” áéá íá ó÷÷ēēŬóáôā üðīēáo āñāñÝò āā èÝēáoā íá ēñáoPóáôā áðū ôī āñ÷éēū
 “InputDevice”.

Όχι!Βυθός: Άάίρεϋ, δδϋή÷ιόι οτδϋϋ÷έοοιρ άγρ άεάοιτῆαδϋϋϋϋϋ "InputDevice" οἰπιαδᾶ οᾶ ῥία οδῖϋεοἰϋῖτ ᾶή÷ᾶβῖ /etc/X11/xorg.conf: ῥία άεά οἰ δῆτᾶεᾶτῆεοἰϋῖτ δϋεϋδῆτᾶεᾶτ έε ῥία άεά οἰ δῆτᾶεᾶτῆεοἰϋῖτ δῖοἰδβέε. Δῆοἰοἰ÷ᐁ ῖά εὔῖᾶδᾶ ὑδῖεᾶδ οῆτῖδῖεᾶᐁδᾶ ϋ÷ᐁδᾶ εᾶδϋ ϖῖδ οδἰ οἰπἰᾶ οἰ τῖδῖτ ᾶῖᾶδῥῆᾶε οἰ δϋεϋδῆτᾶεᾶτ (ᾶδδϋ οῃᾶἰᾶῖᾶε οἰ "Identifier "Keyboard1"") δᾶῆᾶδϋῖϋ).

Iâ oéo ñõèiBoáoéo ðiō Ý ÷ ðiōiâ èÜiáé uò òpñá áái Ý ÷ áé áíáñãñðñéçèáß ðèPñuò ç ÅëëçíéèP òðñóòPññéç. Óóì FreeBSD
 èÜèá ðñuãñáñiá, áéuiá éáé òñ ðñáéÁÜëëñ Xorg ðiō ÷ ñçóéññðñéçíiá, áíáñðÜóáé áðñi oéo òñÝ ÷ ðiōáo ñõèiBoáoéo
 “locale”, áéá íá ñÝñáé óá ôé ãèpóóá ãñðéáýñiðíá.

Íé ðñîëàèînéóíÝíàð ñðèìBoáæð locale òðîóðçñBæîíí iuñî òçí áéóááññP éáé áíÜáññóç èâèíÝíñò óá ÁááééèÜ, ìðuòá ðñÝðáé íá äèèÜæîñîðá óéð ñðèìBoáæð áððÝð áéá íá ìðññáB òñ ðñáñéáÜèèñ Xorg íá äñðèÝðáé òùóðÜ ìá òçí ÁèèçíéèB äèBóóá.

Ἀέα ἀδοὺς οἷν ἐυαῖ δ'ἀναδονηδιετρεῖα οἱ ἄν÷αβι . xinitrc
οὐοὶ εἰῖαᾶνέαόου ιαδ. Δεί οὔαεᾶνεῖΥία εᾶ δ'ἢΥθαε ίά
δ'ηιοεΥόιοια δεδ δ'αναεΥού αᾶἡἢΥό οᾶ ἀδου:

```
export LANG="el_GR.ISO8859-7"
export LC_CTYPE="el_GR.ISO8859-7"
export LC_COLLATE="el_GR.ISO8859-7"
```

Ðñēī īāēēīPōāōā īā ÷ñçōēīīñēāBōā ōā ×, āāāāēūēāBōā āðBōçð uōē Ý÷āōā ōēð ōuōōÝð ñēīBōāēð locale ōōī
 ēÝēōōīð ōāð. ōōē ēā āðrōýāāōā ðēēāīŪ ðñīāēPīāōā āðāēēūīēçð Åēēçīēēpī ōā ēŪðīēāð āōāñīrāÝð. ÅāBōā ōçī āīuōçōā
 ÑōēīBōāēð āēā ōī ēÝēōōīð ÷ñBōðç.

Ἰὰ ἀσὸὺ δὲ οὐδὲ πῶς ἐβόαεν, οἱ δ' ἀνέειπεν ὁ Χορὸς ἐὰν ἴσῃς ἡμεῖς ἡμεῖς οὐδὲν “process environment” ἀεὶ ἰὰ οὐδὲν ὁδὸν βαλεῖς ὅτι
 ἄλλοι ἐπὶ ἀεὶ ἰὰ.

ΔιέεΎδ άόάνιιΎδ θιό όνΎ ÷ ιοί όά δάνέαΎεεΐ Xorg ιδιιΐΐΐ ίά ηόειέόόιΐΐ ιηβειΐόάδ ίέα όάέηΎ άδϋ “X11 resources”. ΆόόΎ όά “resources” άβίάέ, άάίέέΎ, αάόάΎηέα άδϋ όειΎδ όçð ιιηόβð:

```
%ίίίίResource: Όέίð όίð resource
```

Ίέ όειΎδ άόόΎδ ιηβειΐόάέ όόι άη÷άβι .Xresources όιό εΐάάηέαόιΐΐ ίαδ.

Άέα όι **XTerm** έάέ άίόβόόιέ÷άδ άόάνιιΎδ όάνιáόέέΐΐ, ιδιηάβ ίά ηόειέόόάβ ç άññιáόιόάέηΎ Ύόόέ βόόά ίά ÷ ηçóέιιδιέάβόάέ ίέα ίά Άεέçίέέð όδιόόβηέç, ιηβειΐόάδ όέό δάνέαΎόϋ όειΎδ όόι άη÷άβι .Xresources:

```
XTerm*font: -misc-fixed-medium-r-normal--14-130-75-75-c-70-iso8859-7
```

Όçιáβυόç: ίάόΎ άδϋ άέέάΎδ όόι άη÷άβι .Xresources, άά ÷ ηάέΎαάόάέ άδάίάέέβιçόç όιό δάνέαΎεεΐιόιό Xorg. Άηέάβ άδέΎ ίά όηΎιιόιá όçι άίόιέβ:

```
% xrb -merge ~/.Xresources
```

4 ΆεέçίέέΎδ άññιáόιόάέηΎδ άέα όι δάνέαΎεεΐ Xorg

Όι δάνέαΎεεΐ Xorg Ύñ÷άόάέ ίά Ύίá άάόέέϋ όύιιέι άññιáόιόάέηΐ όά ιιηόβ “bitmap”. ΊάνέέΎδ άδϋ άόόΎδ Ύ÷ιόι όδιόόβηέç άεέçίέέβι, άβόά άέα όçι έϋάέέιδιβçόç ISO/IEC 8859-7, άβόά άέα όçι έϋάέέιδιβçόç ISO/IEC 10646 (Universal Character Set). Ίέ άάόέέΎδ bitmap άññιáόιόάέηΎδ θιό άέάΎιιίόάέ ίά όι Xorg Ύ÷ιόι όόι όΎέιð άδϋ όι ϋñΎ όιόδ όçι έϋάέέιδιβçόç, ιδιόά ιδιηάβόά ίά όέό άññβόά άύέιέά ίά όι άñάέάβι xlsfonts(1). Άέα ίά άάβόά, άέα δάνΎάάέñιá, θιέΎδ άάόέέΎδ άññιáόιόάέηΎδ όδιόόçñβειόι όçι έϋάέέιδιβçόç ISO/IEC 8859-7 ιδιηάβόά ίά ÷ ηçóέιιδιέβόάόά όçι άίόιέβ:

```
% xlsfonts | fgrep -i iso8859-7
```

Άίόβόόιέ÷ά, άέα ίά άññβόά θιέΎδ άññιáόιόάέηΎδ όδιόόçñβειόι όçι έϋάέέιδιβçόç ISO/IEC 10646, ιδιόά ιδιηΐΐΐ ίά ÷ ηçóέιιδιέçέΐΐΐ άέα όçι άδάέέϋιέόç έάέΐΎιι ίά έϋάέέιδιβçόç UTF-8, ιδιηάβόά ίά ÷ ηçóέιιδιέβόάόά όçι άίόιέβ:

```
% xlsfonts | fgrep -i iso10646
```

Άέϋιç δάνέόόϋόññάδ άññιáόιόάέηΎδ ίά όδιόόβηέç άέα άδάέέϋιέόç Άεέçίέέβι ÷ άñάέόβñιι ιδιηάβόά ίά άññβόά όόç όέέέιäð όϋι Ports. Ç έάόçññβά x11-fonts δάνέΎ÷άέ όόέέΐΎδ άññιáόιόάέηΐ ϋδϋδ ίέ δάνέαΎόϋ:

- x11-fonts/bitstream-vera
- x11-fonts/dejavu
- x11-fonts/liberation-fonts-ttf
- x11-fonts/urwfonts-ttf
- x11-fonts/webfonts

Ύέάδ άόόΎδ ίέ άññιáόιόάέηΎδ άβίάέ όά ιιηόβ TrueType®. ίόέ άάΐ Ύ÷ιόι όιόδ δάνέηέόιΐΐΐ ίάΎΎέιðδ θιό Ύ÷ιόι ίέ άάόέέΎδ, bitmap άññιáόιόάέηΎδ, έάέ ιδιηΐΐΐ ίά άδάέέιβίόιόι Άεέçίέέΐΐ ÷ άñάέόβñάδ ό÷άϋι όά ιδιέιäβδιόä ιΎάάέιð, ίά άñέάόΎ έέάñδιέçόέέΎ άδιόάέΎόιáόá.

Αί ÷ ης όείηδιείαβόα εΰδιεί αδύ όά άçiiöéeP ðañéáÜeeiióá añááoβάó áéá Xorg, üðùó öi **GNOME** P öi **KDE**, ié TrueType aññññáóíóáénÝó αδύ áóóÝó óéó óóeeñáÝó ãæóéþñiíóí ðÜñá ðieý öçí ðieüðçóá áðáééüieóçóó óá üæáó óéó áóáñññáÝó öiö ðañéáÜeeiióíóó añááoβάó. İðüóá óβáñiñá áíβæác öñi éüðí íá óéó äüééiÜóáóá.

5 Ñõèìßóåéò ãéá ÄëëçíéêÛ óá æëÛöïñåò åöåñïïãÝò.

Ἄέα ίά αέαάṰæɾɔɪ̯á éæ íá añṰöɾɔɪ̯á ISO/IEC 8859-7 ἌæçíééṰ ïá ðí̯ ððáññááóðP éæíYñö editors/emacs éä
 ðñYðæ íá ðñíðéYóɾɔɪ̯á óðí̯ .emacs ðí̯ ëíááñéáóí̯ý íáð óðé ñí̯ð ñðèíðóáðéð:

```
(setq unibyte-display-via-language-environment t)
(if (< emacs-major-version 22)
    (set-language-environment "Greek"))
(set-terminal-coding-system 'greek-iso-8bit)
(set-input-mode (car (current-input-mode))
                (nth 1 (current-input-mode))
                0)
```

Ãéá íá æéääÜæíøíå æéé íá añÜøíøíå äæççééÜ ìà õíí åðåíãñååóòÐ êâêÝíü editors/vim óå ãñåóëü ðåñéÅÜççí, èä ðñÝðåé íá ðñíòèÝóíøíå óóí åñ÷÷ßí .vimrc õíõ çíååñéåóíý ýåé öéö åíÐð ñöèìßåóé:

```
set gfs=fixedgr
```

[illegible]

```
set charset="greek"
set send_charset="US-ASCII:ISO-8859-1:ISO-8859-7:UTF-8"
```